

Ontelbare fotografische mogelijkheden onder handbereik

Op **ontdekkings- tocht** in je eigen achtertuin

Waar begin je? Simpel: stap je achterdeur uit en ga midden in je tuin staan. Of je nu een klein

park bezit of een plateau'tje van een paar vierkante meter: er is altijd iets van te maken. Kijk om je heen en inventariseer wat je ziet. Niet als perceeleigenaar, maar als fotograaf. Let op kleuren, structuren en patronen, en bekijk potentiële onderwerpen gerust eens van dichterbij.

Al snel zul je allerlei fotomogelijkheden ontdekken. Neem bijvoorbeeld die stapel gesnoeide takken die je al maanden moet opruimen. Dat is een biotoop voor kleine zoogdieren, vogels, insecten en zwammen. En die rij wegroestende fietsen: een wirwar van structuren, materialen en kleuren. Vergeet vooral je vuilcontainer niet: de fraai gedrapeerde regendruppels aan het handvat vormen een abstract stilleven van kleur en licht. Kortom: kijk eens met andere ogen naar je tuin en haal vervolgens je camera tevoorschijn.

Waar moet je op letten?

Begin nooit lukraak te fotograferen. Bepaal eerst wat voor soort foto's je wilt schieten en ga dan na wat je moet doen om het gewenste resultaat te bereiken. Regisseer dus voordat je registreert!

Een veelgemaakte fout zijn storende achtergrondelementen. Met name opvallende structuren en kleuren kunnen je foto verpesten. Dat valt misschien niet meteen op wanneer je door de zoeker kijkt, maar als je met kleine diafragmaopeningen fotografeert, is die vage achtergrond straks opeens een stuk minder vaag. Gebruik

Welke plek is beter geschikt voor fotografische experimenten dan je achtertuin? Je bent er heer en meester over tijd, locatie en onderwerp. Niemand kijkt vreemd op als je met je neus in het gras ligt op zoek naar modellen uit de insectenwereld. En wil die droomfoto vandaag niet lukken, dan is er morgen - of overmorgen - weer een dag. Lees verder en leer hoe je de meest verrassende foto's maakt in je eigen achtertuin.

Een vijver in de tuin trekt kijkers aan. Deze is wel heel goed op de plaat gezet.

FOTO: ELBERT BESARIS (ELBERT)

LEZERSFOTO
GALLERY

Het voorjaar zit er langza-
merhand weer aan te komen.
Je kunt nu wat vaker met je
camera op stap, naar voor je
het land in trekt: oefen
eerst goed in je eigen
tuin! FOTO: JOHAN VAN
KOERS (JOERS)

LEZERSFOTO
GALLERY

Beestjes, plantjes en bloemetjes zijn razend populair op de Zoom Gallery. Logisch, want je eigen achtertuin is de ultieme plek om te oefenen en je camera beter te leren kennen.

FOTO: JORDY KORTEKAAS (JORDIE)

IN JE TUIN BEVINDEN ZICH MEER DIERSOORTEN DAN JE ZOU DENKEN

de scherptedieptecontroleknop van je spiegelreflex of maak een proefopname om dit te checken. Een té egale achtergrond kan ook storend saai zijn. Experimenteer dus naar hartenlust met je achtergronden. Plaats achtereenvolgens eens een stuk donker karton, een tafellaken en een felgekleurde regenjas achter je onderwerp. Je zult zien dat ze allemaal een andere sfeer oproepen. Met het diafragma bepaal je de scherptediepte van een foto, oftewel het gedeelte dat van voor tot achter scherp wordt weergegeven. Zet je camera op een statief en leg je onderwerp vast met verschillende diafragma's. Fotografeer je onderwerp dan uit verschillende hoeken met het diafragma dat naar jouw mening het mooiste resultaat oplevert. Ook kleur en licht spelen een belangrijke rol in je foto. Sterke kleurcontrasten geven bijvoorbeeld een krachtiger beeld dan subtiele pasteltinten. Daarentegen kunnen de pasteltinten van een mistige ochtend weer een dromerige sfeer oproepen. Licht is zo mogelijk nog belangrijker, met name de intensiteit van het licht. Zacht, goudgeel ochtend- of avondlicht geeft over het algemeen het beste resultaat. Fel en helder middaglicht kan je foto's er flets en onaantrekkelijk laten uitzien en voor lelijke, harde schaduwen

zorgen. Vermijd zulk licht dus liever. Probeer ook eens niet met de zon in je rug te fotograferen. Zijlicht (of strijklicht) geeft mooie lichtranden en zachte, warme kleurcombinaties. Met tegenlicht kun je silhouetten maken en vormen en structuren benadrukken.

Planten en bomen

Vervolgens kun je je uitleven op je favoriete onderwerp. Over planten heb je de meeste controle. Door je tuin zo in te richten dat er in elk seizoen fraaie bloei, kleuren en patronen te zien zijn, kun je het hele jaar rond fotograferen. Behalve als onderwerp kunnen groepen planten (of grote planten) goed dienen als achtergronden. Denk bijvoorbeeld aan brem, klimop en afrikaantjes. Koop een tuinboek of onderneem een speurtocht op internet voor de meest fotogenieke planten en hun bloeitijd. Klassiekers zijn zonnebloemen, afrikaantjes, viooltjes, siergrassen, paardendistels en het herfstblad van de beuk. Als bonus trekken planten en bloemen insecten, vogels en zoogdieren aan, die deze planten als voedsel of beschutting gebruiken. Planten vormen dus de basis van je tuinfotografie.

Vogels

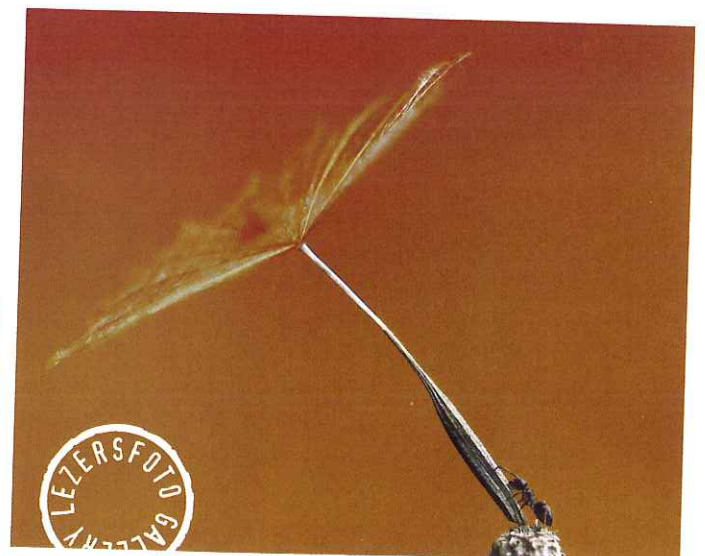
Wanneer je eenmaal vogels in de tuin hebt, hoef je de deur nauwelijks nog uit om geslaagde vogelfoto's te maken. Maar wat is de beste manier om deze vogels voor je lens te krijgen? Je kunt uren of zelfs dagen wachten terwijl ze steeds maar weer op onverwachte en ongewenste plekken gaan zitten. De oplossing is simpel: observeer eerst het gedrag van de vogels, en bied dan voer aan op de plaats waar je ze wilt hebben. Omdat het je eigen woonomgeving betreft, herken je vaak wel een herhaald gedragspatroon bij de vogels. Kijk maar eens gewoon een tijdje zonder camera wat er gebeurt. Vogels moeten voortdurend op hun hoede zijn voor onder meer roofvogels en katten, en daarom houden ze er vrijwel

altijd een uitkijkpost op na. Voordat ze naar hun favoriete plek gaan om te foerageren of te drinken, inspecteren ze die locatie en de omgeving eerst vanaf deze uitkijkpost. Dit is een van de zeldzame plekken waar ze even ongestoord kunnen stilzitten. Als de kust veilig is, vliegen ze al na een paar seconden weer weg. Van zulk gewoontegedrag kun je dankbaar gebruikmaken. Zo'n uitkijkpost is ideaal voor een goede foto. Als je op deze manier lang naar vogels kijkt, ontdek je vanzelf waar je grootste succeskansen liggen.

Zoogdieren

Mensen denken vaak dat hun tuin op vogels en insecten na 'diervrij' is. Een hele reeks kleine zoogdieren maakt echter gebruik van je tuin. Diverse soorten muizen en roofdieren zoals wezels, vossen (zelfs midden in de stad!) en egels bezoeken met enige regelmaat je tuin. De kunst is deze bezoekers te zien, want ze zijn schuw en vaak uitsluitend 's nachts actief. Je kunt ze lokken met kattenvoer en ze zo laten wennen aan een vast voedselaanbod in je tuin. Na verloop van tijd zal je 'prooi' minder schuw worden en kun je jouw fotospullen opstellen. Eventueel in een schuilhut, een schuur of je woning. Als het dier eenmaal aan deze verandering is gewend, kun je beginnen met fotograferen. Gebruik altijd een

Let ook goed op detail als je met macrofotografie aan de slag gaat. Bert Neeleman voelde dat heel goed aan. FOTO: BERT NEELEMAN (B. NEELEMAN)

Een creatief standpunt maakt een bloem veel spannender.

FOTO: JOHN HELLEMONS (JOHN HEL)

statief, lange(re) telelens, flits en kabelontspanner of afstandsbediening om trillingsonscherpte te minimaliseren. Geduld is wel een schone zaak, want je eerste geslaagde foto kan meerdere maanden voorbereidingstijd kosten. Maar bijzonder is zo'n 'dier uit eigen tuin' natuurlijk wel!

Insecten

Insecten zijn minder schuw dan zoogdieren, en daardoor eenvoudiger vast te leggen. Helaas zitten insecten vaak maar kort stil, en bovendien zijn ze klein. Dat betekent meestal een macrolens met statief en kabelontspanner, en je zult moeten gokken waar het insect gaat poseren. Gelukkig zijn veel insecten gewoontedieren. Bijen gaan vaak alle bloemen van een plant af om nectar te verzamelen. Door scherp te stellen

op een bloem en te wachten tot de bij neerstrijkt, boek je al snel fraaie resultaten. Zo kun je in alle rust een onbeschadigde bloem zonder lelijke schaduwen en met een rustige achtergrond selecteren. Ook fotogenieke libellen, lieveheersbeestjes, mieren en wespen zijn redelijk voorspelbaar. Om vlinders te fotograferen, moet je vroeg opstaan. 's Ochtends zijn ze vaak nog

traag van de koude nacht en blijven ze netjes stilzitten. Een kleine vijver of een vogelbad in je tuin zal eveneens insecten lokken.

Vissen, amfibieën en andere waterdieren

Een vijver werkt rustgevend én trekt dieren aan. Naast de vijvervissen die je zelf uitzet, zullen al snel kikkers, salamanders en allerlei waterinsecten hun weg naar je privémeer vinden. Om maar te zwijgen van vogels en zoogdieren die komen drinken en baden. Een vijver levert een geweldige fotografische meerwaarde op. Eigenlijk kun je nauwelijks zonder als je dieren in je tuin wilt fotograferen! De beste vijvers hebben een vrije zijtzijde (waar je de camera neerzet) en een natuurlijke overgang naar het land. De oever bestaat dus uit planten (gras, riet, kruipplanten) of stenen en niet uit vijverfolie. Zorg bovendien voor een 'trapje', zodat dieren in en uit het water kunnen komen om te baden en te drinken. Een schutting of boom

voorkomt hinderlijke reflecties door zonneschijn op het wateroppervlak. Drijvende vijverplanten (zoals waterlilies) vormen een platform waarop dieren (libellen, kikkers) kunnen rusten én poseren! Heb je geen plek voor een vijver? Dan voldoet een oude badkuip of een wasteil ook, mits de dieren er in en uit kunnen klimmen. Het klinkt je misschien wat vreemd in de oren, maar een vijver kan ook een geweldig vertrekpunt zijn voor een carrière als onderwaterfotograaf. Met een waadpak kun je tot borsthoogte in het water staan zonder nat te worden. Dit biedt je de kans om letterlijk vanuit kikvorsperspectief te fotograferen. Echte diehards kunnen zelfs helemaal kopje-onder gaan om vissen, waterkevers, kikkers en salamanders in hun natuurlijke omgeving vast te leggen. Op internet vind je tal van liefhebbers die je graag verder helpen met tips.

De hardware

Afhankelijk van je favoriete soort fotografie kun je verschillende spullen

Twaalf toffe tuintips

- 01 Maak abstracte beelden door in te zoomen tijdens een lange sluitertijd.
- 02 Ga eens plat op je buik liggen om je tuin te fotograferen vanuit een compleet andere hoek.
- 03 Richt je blik ook omhoog: bomen en bladeren zijn vaak prachtig als de zon er doorheen schijnt.
- 04 Onderschat nooit het belang van een vogelbad en een pindanetje. Ze lokken een leger van dieren naar je tuin.
- 05 Een polarisatiefilter onderdrukt de reflectie van wateroppervlakken. Zo kun je je vijvervissen in al hun kleur fotograferen!
- 06 Richt je lens eens op die suffe tuinspiegel en er gaat een creatieve wereld (in spiegelbeeld) voor je open. Spiegels, tuinhekken en boomtakken kunnen bovendien dienen als kader voor je foto's.
- 07 Tuinbeelden, zonnewijzers en tuinkabouters bewegen niet, waardoor ze uitstekende modellen zijn voor structuur-, vorm- en lichtstudies.
- 08 Rijp, dauw, mist en regen veranderen je tuin in een geheel andere wereld. Blijf dus niet binnenzitten bij slecht weer.
- 09 Structuren als roest, noesten en bladnerven zijn vaak prachtig en kleurrijk. Sla ze niet over tijdens je tuinsafari.
- 10 Je doodgewone vuilnisbak, bloempot en droogmolen herbergen vaak prachtig abstracte beelden. Trek een uurtje uit om ze te ontdekken.
- 11 Bewolking zorgt voor minder contrast en laat kleuren beter uitkomen in plantenportretten. Ochtend- of avondlicht is beter voor overzichtsfoto's.
- 12 Een zonnepak op je lens voorkomt diafragmaflekken en overstraling op je foto's, en houdt je lensoppervlak zand- en stofvrij.

Vogels zijn een dankbaar onderwerp, als ze eenmaal in de tuin zitten is succes verzekerd.

FOTO: TONY TRAA (ROHS)

Vossen uit stedelijk gebied kunnen erg nieuwsgierig zijn. Deze lezer vond dit vosje in haar achtertuin en greep de kans om er een foto van te maken. FOTO: ANNE-MARIE VAN DER VAART (POP)

gebruiken. Voor de beginner is een telezoom met een brandpuntsafstand van 70-300 mm en een macrostand het meest geschikt. Hiermee kun je niet alleen schuwe zoogdieren en vogels van een afstandje betrappen, maar ook kleine insecten en bloemen fotograferen. Vergeet ook de groothoeklens niet. Deze is handig om minder schuwe (huis)dieren van heel dichtbij vast te leggen terwijl de tuin

als decor fungeert. Ook overzichtsfoto's van tuinen maak je het best met een groothoeklens van 15 tot 28 mm. Macrolenzen vormen een behoorlijke investering, maar bieden je meer mogelijkheden om kleine onderwerpen te fotograferen dan een telezoom met macrostand. Ze zijn vaak lichtsterker, en je kunt er dichterbij je onderwerp mee komen. Bedenk wel dat je met een macrolens een minimale scherptediepte hebt, en dat elk zuchtje wind voor onscherpte kan zorgen. Gebruik zo'n lens dus altijd in combinatie met een statief, kabelontspanner en windscherm.

Het maakt eigenlijk niet uit wanneer je de tuin in gaat. In de winter is de tuin kaal en koud, maar leent hij zich nog steeds voor prachtige plaatjes. FOTO: VICTOIR DELORME (VICTOIR)

Bloemen zijn altijd mooi om vast te leggen, maar zoek wel de bijzondere uit of zorg dat er iets met de bloem gebeurt, anders blijft het beeld nogal statisch.
FOTO: DICK DE MOS (DIETJEE)

Huisvljht

Met een reflectiescherm kun je licht naar je onderwerp kaatsen om het beter uit te lichten. Zulke schermen zijn te koop, maar je kunt ze ook zelf fabriceren van wit doek of een stuk aluminium- (voor een koele) of goudfolie (voor een warme tint). Simpel zelf te maken en verbazingwekkend effectief!

De beste tuintijd

Heel simpel: die is er niet. Elk jaargetijde heeft z'n eigen charme en mogelijkheden als je jouw fantasie de vrije loop wilt laten. Natuurlijk is de uitbottende lentetuin een symbool van groei en fris groen, maar ook een herfsttuin met kleurig vallend blad en paddenstoelen of een wintertuin met grillige, kale takken en verwelkte planten kan een fotografisch wonderland zijn. En waarom zou je je beperken tot daglicht? Ook 's nachts biedt je tuin allerlei mogelijkheden. Sterrenfotografie bijvoorbeeld! Stel een belichtingstijd van enkele minuten in en verbaas je! Of wacht op de eerdergenoemde vos en leg deze vast met een weldoordachte flitsopstelling. Met de nodige fantasie en een beetje geduld bereik je de fraaiste resultaten.

Experimenteren en leren

Met behulp van drie simpele oefeningen krijg je de beginselen van tuinfotografie snel onder de knie:

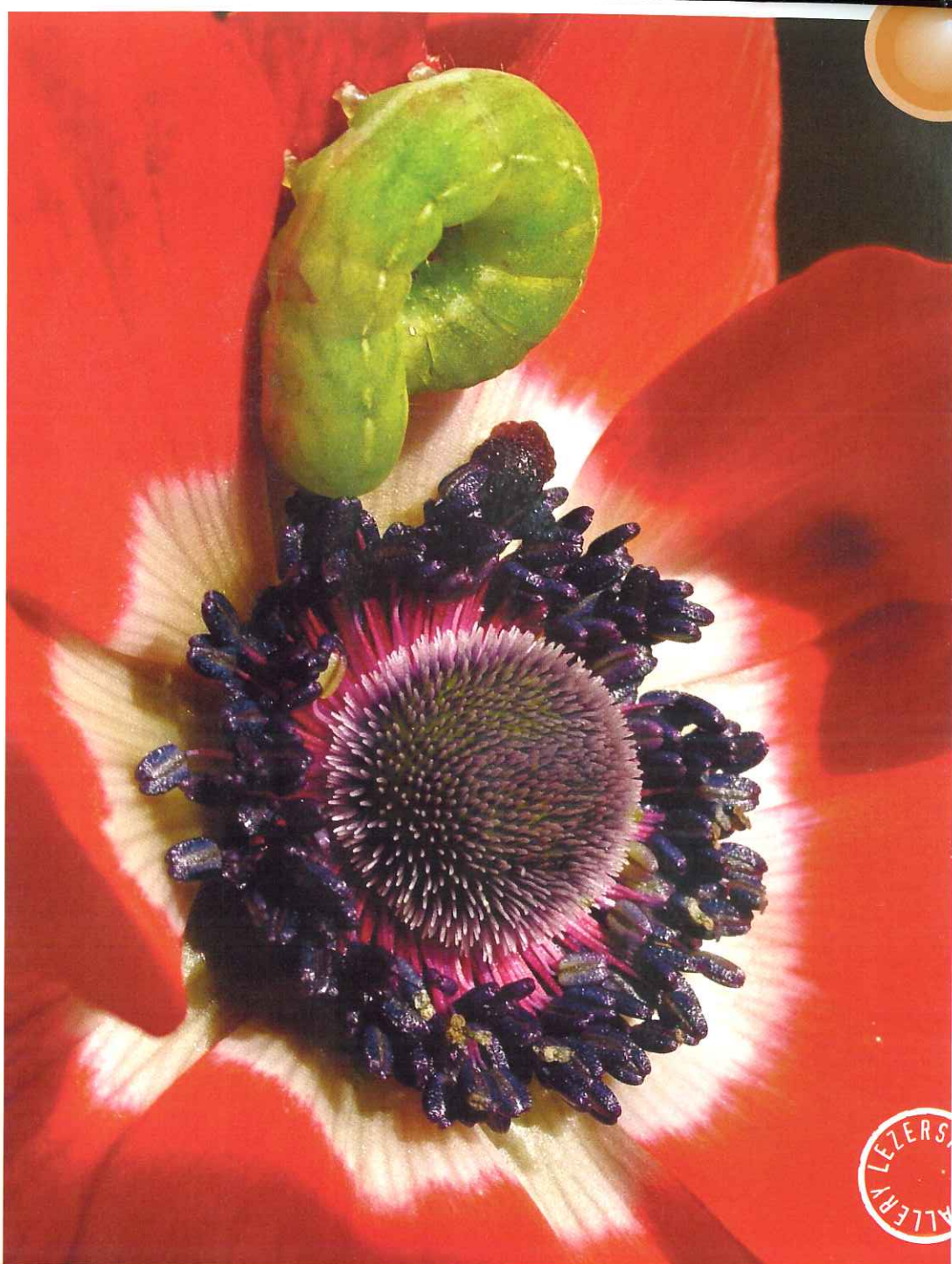
- Decoronderzoek: zoek in je tuin een aantal onderwerpen die je op de voorgrond, in het midden en op de achtergrond van je foto's kunt plaatsen. Ga al fotograferend op zoek naar de krachtigste compositie.
- Lijnenspel: een goede foto leidt je oog het beeld in volgens specifieke lijnen. Zoek in je tuin krachtige lijnen en betrek deze in je compositie.
- Leren isoleren: bij een goed portret komt het onderwerp los van de achtergrond. Dat geldt zowel voor planten als voor mensen. Zoek een fotogenieke

plant of bloem, en probeer deze vanuit diverse hoeken zo goed mogelijk van de achtergrond te isoleren.

Geen tuin? Geen nood!

Tja, en wat als je driehoog-achter woont ..? Geen nood, in dat geval heb je vast wel kennissen of familie met een tuin óf een park naast de deur. Wees creatief: ook de stadsjungle biedt je meer dan genoeg kansen. De bomen langs de dreef, je plantenbak met geraniums, een landschap van dakterrassen en nestelende stadhuizen, en desnoods zelfs je dakgoot ... Onderwerpen te over, als je er maar oog voor hebt! ☺

EEN MACROLENS KOMT GOED VAN PAS OM KLEINE ONDERWERPEN TE FOTOGRAFEREN

Echt geen groene vingers?

Kiek dan de tuin van een expert. De mooiste tuinen van Nederland vind je hier:

- Buitenplaats De Wiersse in de Achterhoek (naar eigen zeggen de mooiste tuin van Nederland)
- De Keukenhof én de bollenvelden van Lisse
- De Hortus Botanicus in Haren
- De Amsteltuin in Amstelveen
- De Tuinen van Appeltern
- Jan Boomkamp Gardens in Borne

Veel succes!

En vergeet vooral niet je mooiste tuinfoto's op de Gallery te plaatsen!